

ZIEMIA MICHAŁOWSKA

MIEJSKI MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

ISSN 1425-7718

BRODNICA październik 2013, nr 8 (289)

Cena 0 zł

Fot. Paweł Stanny

Jesienna rewia mody z wykonaniu maluchów z Przedszkola Niepublicznego

Gospodarka komunalna

Niższe rachunki za ciepło dostarczane przez PEC

Mieszkańcy Brodnicy, do domów których ciepło dostarcza miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej mają powody do zadowolenia. Firma obniżyła o 7 procent cenę za dostarczane ciepło i podgrzewaną wodę.

PEC zaopatruje w ciepło jedną trzecią mieszkańców Brodnicy. Dlatego dla wielu brodniczian istotne jest, jak działa i w jakiej kondycji finansowej jest spółka. Po nienajlepszym okresie przyszedł wreszcie czas na dobrą ocenę przedsiębiorstwa. Jest lepiej niż było.

- Taka ocena miejskiej spółki wynika z dobrego zarządzania przedsiębiorstwem - mówi burmistrz Jarosław Radacz. - PEC obniżył koszty swojego funkcjonowania, zdobył nowych odbiorców.

Firma zmienia miejsce siedziby z ul. 18 Stycznia do biurowca przy kotłowni na terenie Polmo. Odpadły więc koszty utrzymania dotychczasowej, drogiej bazy. Stara siedziba w drodze przetargu będzie sprzedana.

To działka wraz z zabudowaniami o powierzchni blisko hektara.

- Chcemy uzyskać za ten teren i budynek 2,2 mln. zł plus VAT - mówi burmistrz J. Radacz. - Nie zdecydujemy się na obniżenie ceny. Miasto jest w dobrej kondycji finansowej i nie musi sprzedawać nic na siłę. Jest jeszcze jedna możliwość sprzedaży starej siedziby PEC-u. Podzielenie terenu na działki i wydzielenie budynku do sprzedaży oddzielnie. Decyzja uzależniona jest od ofert kupna, które wpłyną w drodze przetargu do PEC-u.

Plan zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu jest taki, że może tam powstać niemalże wszystko, z wyjątkiem zakładu przemysłowego. Przypomnijmy, że miasto udzieliło kilka lat temu spółce pożyczki na wykup kotłowni od Polmo. Po sprzedaży siedziby PEC będzie miał możliwość oddania długu. Pieniądze ze sprzedaży trafią więc po części do miejskiego budżetu i do budżetu PEC-u.

- Pieniądze, które pozostaną dla spółki przeznaczone zostaną na dalsze inwestycje - dodaje burmistrz Jarosław Radacz.

PEC doprowadził już rurę z ciepłą wodą do centrum miasta i podłącza teraz do ciepłociągu Brodnicki Dom Kultury, a w następnym roku Pałac Anny Wazówny. Z miejskiego ciepła będą mogli także korzystać indywidualni odbiorcy. W perspektywie rozwoju spółka ma doprowadzić ciepło aż na Płytę Karbowską i dalej, gdzie budują się nowe budynki wielorodzinne.

- Ciepło dostarczane z naszej kotłowni jest obecnie najtańsze w mieście - mówi Grzegorz Pesta-Malinowski, prezes spółki. - Zmodernizowaliśmy także kotłownię przy ulicy Malickiego i Cichej. Mieszkańcy domów na tych osiedlach powinni odczuć pozytywne skutki naszych działań w przyszłym sezonie grzewczym. Po prostu ich rachunki za ciepło będą niższe. To dla nas też powód do zadowolenia.

(rwi)

Autobusy na 1 listopada

1 listopada br. w Dzień Wszystkich Świętych autobusy komunikacji miejskiej do godz. 11.30 kursują jak w każdą niedzielę.

Następne kursy to: linia nr 1 z pętli Michałowo o godz. 11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30; linia nr 1 z pętli Grunwald o godz. 11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30; linia nr 2 z pętli Wapna o godz. 12.00, 13.00; linia nr 4 z ul. Sikorskiego (Sits) przez ul. Łyskowskiego o godz. 12.30, 13.30; li-

nia nr 3 z ul. Wyspiańskiego o godz. 11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30; linia nr 3 z pętli w Karbowie o godz. 11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30.

Po przerwie o godz. 15.30 autobusy rozpoczną kursy w odpowiednich kierunkach od przystanku na ul. Sądowej (obok kościoła). Drugi kurs o godz. 16.15 z przystanku na ul. Sądowej (obok kościoła).

Nowy rozkład jazdy autobusów, ważny od 12 listopada br. wewnątrz gazety

Ochrona środowiska. 6 listopada akcja na brodnickim rynku

Chcemy oddychać czystym powietrzem

6 listopada na terenie miasta odbędzie się szereg działań w ramach akcji „Dzień czystego powietrza”, mówiący o szkodliwości palenia odpadów w piecach domowych. Organizatorami akcji są Biuro Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego wraz z Fundacją Ekologiczną Arka.

- Zaprosiliśmy do współpracy dzieci z brodnickich podstawówek, bo edukować w tym temacie trzeba już najmłodszych - mówi Joanna Kilian, kierownik Biura

Ochrony Środowiska. - W ramach akcji przeprowadzimy warsztaty w Szkole Podstawowej nr 1 oraz prelekcję wraz z prezentacją w Brodnickim Domu Kultury. Animatorzy z Fundacji Arka przez proste przykłady akcją na brodnickim rynku pokażą, dlaczego palenie śmieci się nie opłaca. Wskażą jak pozytywnie można wykorzystywać odpady zamiast wrzucać je do pieca. Zwrócą również uwagę dzieci na zagrożenia wynikające ze spalania śmieci w domowych piecach.

Po prezentacji w BDK na brodnickim rynku odbędzie się happening. Dzieci wraz z animatorami będą skandować hasła ekologiczne, zachęcając dorosłych do zmiany nawyku spalania śmieci w piecach domowych.

Poza tym, 9 listopada (sobota), prowadzone będą dla mieszkańców podobne akcje edukacyjno-informacyjne w dużych punktach handlowych. W prowadzenie tych akcji włączy się młodzież z Rady Młodzieżowej, działającej przy bur-

mistrzu Brodnicy. Nie zabraknie również plakatów, dotyczących tematyki czystego powietrza.

Organizatorzy akcji zapraszają na 6 listopada (środa) wszystkich chętnych mieszkańców, którzy w pozytywny sposób chcą przylączyć się do akcji lub dowiedzieć się więcej o szkodliwości palenia odpadów w piecach domowych.

Akcja rozpocznie się około godziny 13.00 na brodnickim rynku.

(rwi)

O Zakonie Dobrzyńców czytaj na stronie 10

Jubileusze

Życzenia dla stulatków

Władysław Lewandowski i Władysław Piekarz z Brodnicy obchodzili w ostatnim czasie swoje setne urodziny! Jubilatów w dniu ich urodzin odwiedziła kierownik USC Mariola Lulińska, która w imieniu burmistrza Brodnicy złożyła dostojnym brodniczantom życzenia zdrowia i dalszych szczęśliwych lat życia. Oprócz życzeń były również kwiaty i upominki.

Warto przypomnieć, że w Brodnicy ten piękny wiek osiągnęły również dwa lata temu panie: Anastazja Grzonkowska i Bronisława Kuczyńska. W Polsce mamy niemal 3 tysiące osób, które ukończyły stu lat. Z tego tytułu wszystkim stulatkom przysługuje specjalny dodatek.

(rwi)

Samorząd

Nowa rada młodzieżowa na drugą kadencję

We wrześniu zakończyła swoją pracę Młodzieżowa Rada Konsultacyjna Miasta Brodnicy I kadencji. 9 października w brodnickich szkołach odbyły się wybory do rady drugiej kadencji. Znanne są już nazwiska nowych jej członków.

Młodzieżowa Rada wybierana jest na podstawie statutu uchwalonego przez Radę Miejską w Brodnicy. Wybory zarządza jej przewodniczący. Przeprowadzane są w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Społeczność każdej ze szkół reprezentuje trzech radnych. W sumie w skład rady wchodzi 21 radnych.

Pierwsza sesja Rady II kadencji odbędzie się w listopadzie br. Poniżej nazwiska członków rady kadencji 2013-2015: Mateusz Kuźma, Magdalena Marońska, Zuzanna Płachetko, Ula Łukowska, Hubert Suchoński, Aleksandra Wawrowska, Marcelina Kwas, Patrycja Werengowska, Mateusz Wróblewski, Agata Paterewicz, Jan Stybor, Oliwia Dembowska, Marta Kowalska, Monika Szymczak, Mateusz Ciepliński, Angelika Kruszewska, Szymon Nastęta, Krzysztof Gliniecki, Dominik Lisiak, Dominik Piotrowski i Agata Żebrowska.

O działalności ustępującej rady piszemy na stronie 5. (rwi)

Wiedza

Szkoła nie tylko dla seniorów

Przy Warsztatach Terapii Zajęciowej w Brodnicy po raz kolejny zainaugurował działalność Uniwersytet Trzeciego Wieku. I semestr roku akademickiego 2013/2014 ruszył oficjalnie 23 października.

Zajęcia na Uniwersytecie Trzeciego Wieku będą odbywały się w następujących sekcjach: językowe – angielski i niemiecki, kontaktów z mediami i środowiskiem, rękodzieła, usprawniania ruchowego. Organizatorzy zapraszają osoby, które uczestniczyły w zajęciach w minionym roku i nowych słuchaczy. Przyjęcia uczestników odbędą się na zasadzie pierwszeństwa zgłoszeń. Kontakt tel. (56) 69-702-41 - Anna Głowacka lub osobiście w siedzibie placówki ul. Wypiańskiego 13. (sta)

Święto. Awanse i życzenia dla nauczycieli

18 nauczycieli kontraktowych szkół prowadzonych przez miasto uzyskało awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego. Przybyło również w brodnickich szkołach ośmiu nauczycieli dyplomowanych. Uroczyste wręczenie aktów mianowania odbyło się podczas uroczystości z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Ścieżka rozwoju zawodowego nauczycieli została określona według czterostopniowej skali. Poziomą wyściogą jest stopień stażysty. Po przeprowadzonym roku i zdaniu stosownego egzaminu uzyskuje się stopień nauczyciela kontraktowego. Następne trzy lata pracy w zawodzie i zaliczenie kolejnego egzaminu są przepustką do uzyskania mianowania.

Najwyższy stopień zawodowy to nauczyciel dyplomowany. Z uzyskaniem stopnia nauczyciela mianowanego i dyplomowanego związany jest wzrost płacy zasadniczej oraz szereg dodatkowych uprawnień. Między innymi w sytuacji nauczyciela mianowanego zmienia się forma zatrudnienia z umowy o pracę na mianowanie. Po roku pracy na stanowisku nauczyciela mianowanego można rozpocząć procedurę awansu

Awanse wręczał osobiście burmistrz Brodnicy Jarosław Radacz

Gratulacje odbiera Krystyna Dzur, dyrektor ZSP nr 1

Uczestnicy uroczystości

na kolejny stopień - nauczyciela dyplomowanego.

Najnowsze awanse zawodowe brodnickich nauczycieli:

Nauczyciel mianowany: Beata Perkowska (P-Ie nr 8), Marek Tułodziecki (ZSP nr 2), Sławomir Zakrzewski (ZSP nr 3), Nikodem Beksa (ZS nr 1), ks. Michał Marony (ZS nr 1), Magdalena Gaszak (ZSP

nr 2), Krystyna Cieszyńska (ZSP nr 3), Katarzyna Tatkowska (GM nr 1), Magdalena Gabryszewska (ZS nr 1), Rafał Gabryszewski (ZSP nr 1), Jowita Cybulska (ZS nr 1), Mariola Czarnecka (ZSP nr 3), Małgorzata Kubacka (ZSP nr 3), Anna Kubacka (ZSP nr 1), Magdalena Czarnecka (ZSP nr 1), Edyta Derlicka (ZSP nr 1), Anita Szw-

do (ZS nr 1), Justyna Kalisz (ZSP nr 1)

Nauczyciel dyplomowany: Ewa Kruszczyńska (ZSP nr 1), Jolanta Kalk (ZSP nr 3), Wioletta Sokołowska (ZSP nr 3), Jacek Sokołowski (GM nr 1), Wiesława Lewandowska (GM nr 1), Aneta Maciejko (ZS nr 1), Dorota Michalska (ZS nr 1), Ewa Szuca (ZS nr 1).

Rada Miejska

Uchwała ważna dla nowej obwodnicy

8 października brodnicki radni spotkali się na XXXIII Sesji Rady Miejskiej w Brodnicy. Sesja, jak zwykle, poprzedzona została spotkaniem poszczególnych komisji działających przy Radzie Miejskiej.

To podczas komisji, w których uczestniczą oprócz radnych: burmistrz miasta wraz ze skarbnikiem, sekre-

tarzem miasta i dyrektorami poszczególnych wydziałów, toczy się główna dyskusja wokół każdego z proponowanych projektów uchwał. Podczas sesji radni z reguły dopytują o szczegóły związane z proponowaną uchwałą. Poza tym, szefowie komisji składają przewodniczącemu sprawozdania z pracy swoich komisji obejmujące okres od ostatniej sesji. Mają również

W trakcie obrad poruszono także temat planów rozbudowy bistra „Kogutek” przy wieży Mazurskiej

czas na zgłoszenie swoich wniosków i interpelacji. Ostatnia sesja trwająca

ponad trzy godziny przyniosła między innymi podjęcie kilkunastu uchwał i odnotowanie kilkunastu wniosków. Radni zdecydowali o nabyciu prawa użytkowania wieczystego gruntów po byłej kolejce wąskotorowej położonych na terenie miasta.

Uchwalili również Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru w rejonie ul. Świerkowej, zmiany w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym miasta i Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta na lata 2007-2014. (rwi)

Brodnicki radni podczas sesji

Fot. Paweł Stanny

Brodnickie maluchy na spacerze

Dzieci

Przedszkole bez granic

Miasto otrzymało ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego dofinansowanie do projektu „Przedszkole dla wszystkich w Brodnicach”.

Projekt jest skierowany do dzieci niepełnosprawnych z orzeczeniem o niepełnosprawności lub z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego bądź opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

- W Przedszkolu im. Marii Konopnickiej przy ul. Wypiańskiego powstanie oddział, do którego zostanie

przyjętych 10 dzieci – informuje Małgorzata Trędowska z Biura Projektów Europejskich UM w Brodnicach. - Będą mogły one uczestniczyć w zajęciach wychowawczych oraz indywidualnych m.in. logopedycznych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, choreoterapii oraz zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych.

Oddział funkcjonować będzie 10 godzin dziennie. Poza tym, zajęciami dodatkowymi objęte zostaną dzieci z istniejącego już w tym przedszkolu oddziału specjalnego wychowania

przedszkolnego. Zapisy do nowo powstającego oddziału rozpoczęły się w połowie października 2013 r. Warto dodać, że dzieci będą mogły korzystać z edukacji przedszkolnej przez 20 miesięcy bezpłatnie.

Zadanie realizowane będzie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu IX Rozwój Wykształcenia i Kompetencji w regionach (Działania 9.1). Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie

oświaty (Podziałania 9.1.1). Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.

Zainteresowanych rodziców prosimy o kontakt z Urzędem Miejskim w Brodnicach. Szczegółowych informacji udzielają na temat projektu: Anna Kupczyk, tel. (56) 49-30-608 lub Małgorzata Trędowska, tel. (56) 49-30-318.

(rwi)

Święto

Listopadowa rocznica

Tegoroczne uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości rozpoczną się 8 listopada złożeniem kwiatów pod Pomnikiem Wdzięczności.

Główne spotkanie zaplanowano o godzinie 13 w Sali Wielkiej Pałacu Anny Wąsowskiej, gdzie odbędzie się wręczenie odznaczeń państwowych, medali, statuetek i wyróżnień. Część artystyczną wypełni występ uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych.

Tego samego dnia o godzinie 18 na Dużym Rynku rozpoczną się V Nocne Manewry Patriotyczne z udziałem uczniów brodnickich szkół oraz harcerzy i żołnierzy brodnickiego pułku. W dniu Narodowego Święta Niepodległości, 11 listopada o godzinie 11 w kościele farnym rozpocznie się msza święta w intencji Ojczyzny z udziałem wojskowej asysty honorowej, pocztów sztandarowych oraz Orkiestry Dętej.

(sta)

PCK

Pomoc na święta

Wolontariusze PCK z Zespołu Szkół Zawodowych przeprowadzą 29 października (wtorek) zbiórkę pieniędzy do puszek z przeznaczeniem na paczki świąteczne dla dzieci.

7 listopada w Zespole Szkół Rolniczych odbędzie się otwarta akcja poboru krwi w ramach XI Ogólnopolskiego turnieju pn. „Młoda krew ratuje życie”.

W dniach 8,9,15 i 16 listopada zaplanowano zbiórkę żywności w największych sklepach w ramach akcji pn. „Czerwonokrzyska gwiazdka”.

(sta)

Oszczędności

Energję elektryczną kupujemy taniej

Po raz kolejny z inicjatywy burmistrza Brodnicy zorganizowano wspólny przetarg na zakup energii elektrycznej dla Brodnickiej Grupy Zakupowej.

W skład Grupy wchodzi oprócz Gminy Miasta Brodnicy, Starostwo Powiatowe w Brodnicach oraz osiem gmin z naszego powiatu wraz z jednostkami im podległymi. 24 września w siedzibie Urzędu Miejskiego podpisano umowę na dostarczanie energii elektrycznej dla członków

BGŻ na kolejne 18 miesięcy. Do przetargu zgłosiły się trzy firmy. Najlepszą ofertę przedstawiła firma: Polska Grupa Energetyczna SA ze Skarżyska Kamiennej i to właśnie ta firma będzie dostarczać energię elektryczną.

- W wyniku postępowania przetargowego uzyskano stawki o ponad 20 procent niższe od obowiązujących w roku 2013 – mówi burmistrz Brodnicy Jarosław Radacz. - Zaoszczędzimy łącznie 771.433 zł, co pozwoli na

uzyskanie przez każdą z jednostek należących do Brodnickiej Grupy Zakupowej oszczędności.

Same tylko brodnickie wodociągi z tytułu przynależności do Brodnickiej Grupy Zakupowej wydadzą przez 18 miesięcy na energię elektryczną o 328 tys. złotych mniej niż w roku minionym. Warto więc wspólnie brać udział w takich zakupach.

(rwi)

Komunikacja

Wczasowa z nowym chodnikiem

Miasto i powiat zbudowały chodnik przy ulicy Wczasowej w Brodnicach. To kolejne, po przebudowie drogi przy ul. 18 Stycznia, wspólne działanie samorządów związane z drogami na terenie miasta.

- Budowa chodnika przy ul. Wczasowej w ciągu drogi powiatowej Zbiczno-Brodnica jest wspólnym przedsięwzięciem powiatu i miasta – infor-

muje Krzysztof Hekert, wiceburmistrz Brodnicy. - Zgodnie z umową po stronie powiatu było przekazanie kostki brukowo-betonowej i barierki ochronnych oraz użyczenie koparko-ładowarki oraz operatora maszyny do robót ziemnych. Pozostałe materiały niezbędne do budowy chodnika oraz opłacenie wykonawcy robót pozostawało

po stronie miasta. Wykonawcą prac było brodnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej. Prace prowadzone były we wrześniu br. W ich wyniku powstało 216 metrów chodnika o powierzchni 618 mkw. Inwestycja kosztowała miasto około 100 tys. zł.

(rwi)

Fot. Paweł Stanny

Na Wczasowej poprawiła się nie tylko estetyka, ale również bezpieczeństwo

Fot. Paweł Stanny

Pierwsze pojemniki już się pojawiły i wzbudziły spore zainteresowanie mieszkańców

Czystość

Sprzątamy po swoich psach

Od nas samych, od właścicieli psów zależy czy będziemy na ulicach wdępywać w odchody czworonogów. Od kilku lat magistrat udostępnia za darmo mieszkańcom - właścicielom psów - zestawy do usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez ich czworonogi. W ten sposób urząd chce wypracować u mieszkańców nawyk dbałości o otoczenie.

- Zachęcamy wszystkich posiadaczy czworonogów do sprzątania po swoich psach – informują pracownicy Biura Ochrony Środowiska UM w Brodnicach. - Dodatkowo przypominamy, iż zgodnie z obowiązującym na terenie miasta regulaminem utrzymania czystości i porządku właściciele lub opiekunowie zwierząt domowych są zobowiązani do posiadania niezbędnej ilości zestawów do usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez ich zwierzęta. Są również zobowiązani do natychmiastowego usunięcia tych zanieczyszczeń z pomieszczeń budynków służących do użytku publicznego, a także z terenów użytku publicznego. Zlekceważenie tego obowiązku grozi karą grzywny w wysokości do 500 zł.

W holu Urzędu Miejskiego w Brodnicach można odbierać zestawy do sprzątania po swoich pupilach. Tym razem, kierując się uwagami mieszkańców dotyczącymi praktycznego wykorzystania zestawów, urząd kupił biodegradowalne woreczki. Dla 30 pierwszych osób, które zgłoszą się po zestawy i wypełnią krótką ankietę są przygotowane specjalne breloczki do woreczków.

Warto dodać, że na terenie miasta, w miejscach częstych spacerów z czworonogami będą sukcesywnie instalowane specjalne pojemniki na psie odchody.

(rwi)

Zainterесowali się Brodnicą

40-osobowa grupa przewodników PTTK z województwa kujawsko-pomorskiego przebywała w niedzielę, 20 października, w Brodnicach na sesji szkoleniowej. Przewodnicy w trakcie swojego pobytu w naszym mieście odbyli sesję szkoleniową w Pałacu Anny Wazówny. Jej tematem wiodącym była postać starościny

brodnickej Anny Wazówny. Poza tym, przewodnicy na swoje spotkanie zaprosili osoby z urzędu i placówek kultury, które zajmują się szeroko pojętą promocją miasta.

Była więc okazja do wymiany spostrzeżeń oraz do dyskusji na temat sposobów kształtowania turystycznego wizerunku Brodnicy. Przewodnicy byli w obiektach muzeum: piwnicach zamkowych, spichrzu i Bramie Chełmińskiej. Bardzo chwalili Centrum Edukacji Ekologicznej przy muzeum.

Rock progresywny, jazz, smooth jazz

W pubie „Abażur” odbył się koncert Jarosława Saleja, akompaniatora, aranżera, muzyka sesyjnego, związanego dawniej m.in. z zespołem Rebellion.

Dzisiaj komponuje utwory, które zaprezentował licznie przybyłej publiczności. Podczas półtoragodzinnego występu zatytułowanego „Project One” wysłuchać można było autorskich kompozycji oscylujących w takich gatunkach muzycznych jak rock progresywny, jazz, smooth jazz.

Wybrane z miesiąca. Kalejdoskop wydarzeń

Legends i rzeczywistość

Swoją książkę pt. „Brodnica. Legendy i rzeczywistość” promował na spotkaniu w brodnickiej bibliotece Stefan Albrecht. Autor jest z zawodu matematykiem i pracownikiem naukowym.

Po przejściu na emeryturę realizuje swoje pasje historyczne. To właśnie zainteresowanie doprowadziło go do brodnickiej powieści o białej damie i związanych z nią „niejasności”. Paro-

List do Boga Wiktorii

W Kowalewie Pomorskim odbył się 19 października XXI Diecezjalny Festiwal Pieśni i Piosenki Religijnej, na którym triumfowała brodniczanka Wiktoria Bielawa. Dziewczynka zaśpiewała piosenkę pt. „List do Boga” i oczarowała konkursowe jury, które

w jej kategorii wiekowej, przyznało wokalistce I miejsce. Artystyczną opiekę nad Wiktoria, która należy do sekcji wokalne Brodnickiego Domu Kultury, sprawuje Joanna Nering-Roszkowska.

letni efekt poszukiwań w archiwach, bibliotekach lub internecie przedstawił w książce, która zawiera szereg interesujących faktów z życia tych, którzy mieszkali na brodnickiej ziemi przed nami.

Konkurs krasomówczy

15 października odbyły się eliminacje powiatowe do XXXVIII Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego. Brodnicką edycję przeprowadził Brodnicki Dom Kultury. Po wysłuchaniu prezentacji konkursowych, jury w składzie: Aleksandra Kurek, Stanisław Czajkowski i Piotr Grażawski postanowiło nagrodzić nominacją do etapu wojewódzkiego następujące osoby: w kategorii szkół podstawowych; I miejsce - Julia Sokołowska

ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Brodnicach, II - Lidia Szymańska ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Brodnicach i III - Maja Rogalska ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Brodnicach.

Wyróżnienia przyznano: Paulinie Wilmowicz i Alicji Borczyńskiej z SP nr 4. W kategorii szkół średnich nominację otrzymał Tomasz Piotrowski z Brodnickiego Domu Kultury. Kolejny etap konkursu odbędzie się 18 października w Golubiu-Dobrzyniu.

Opracował: Paweł Stanny. Współpraca: (rwi)

Samorząd

Podsumowali kadencję

Od grudnia 2011 roku trwała kadencja Młodzieżowej Rady Konsultacyjnej Miasta Brodnicy. W czasie jej trwania młodzież brała udział w szkoleniach, organizowała koncerty i konkursy. Młodzi radni poznali też smak działania na rzecz lokalnej społeczności.

Dwudziestu jeden radnych obradowało na siedmiu sesjach, podczas których podjęto 16 wniosków. Ponadto składane były wnioski do burmistrza Brodnicy i Rady Miejskiej dotyczące spraw społecznych i gospodarczych miasta i jego mieszkańców. Na wszystkich sesjach obecni byli przedstawiciele Urzędu Miejskiego i Rady Miejskiej w Brodnicy.

Na początku pracy rada zorganizowała maraton kinowy dla młodzieży, który odbył się 24 lutego 2012 roku w brodnickim kinie Świt. Zorganizowała też Turniej Piłki Siatkowej i Ręcznej "Bo my damy radę". Członkowie Młodzieżowej Rady byli pomysłodawcami imprezy Rap & Reggae Night i podjęli się jej współorganizacji. Wydarzenia te miały swoje drugie edycje także w tym roku.

W czerwcu 2012 r. w Ośrodku Wypoczynkowym w Cichem odbyło się szkolenie dla członków Młodzieżowej Rady, dotyczące tech-

niki tworzenia projektów i przygotowywania wniosków dotacyjnych. Szkolenie organizowane było przez Urząd Miejski w Brodnicy.

W listopadzie 2012 roku młodzież uczestniczyła w Nocnych Manewrach Patriotycznych organizowanych przez Stowarzyszenie „Na Wiejskiej”, ZHP i Muzeum. W styczniu 2013 r. włączyła się w organizację WOSP w Brodnicy. W marcu młodzi bawili się na brodnickim rynku podczas „Harlem Shake”, który polegał na charakterystycznym tańcu do muzyki elektronicznej.

Wiosną tego roku członkowie rady zorganizowali na Dużym Rynku happening „Stop oKUPacji Brodnicy”. Podczas happeningu starali

się przekonywać mieszkańców, że niesprzątanie po psie może być nie tylko zachowaniem niekulturalnym, ale także groźnym dla zdrowia niepochełbnym zwyczajem. Podczas akcji rozdawali mieszkańcom woreczki, które w higieniczny sposób pozwalają pozbyć się nieczystości po psach.

Od maja do sierpnia realizowany był projekt „Eko-frajda” w ramach Programu Młodzież w działaniu. Dofinansowany został on w kwocie 4550 euro (18,8 tys. zł). Wsparcia finansowego projektu udzielił też Urząd Miejski w kwocie 500 euro (ponad 2 tys. zł), które stanowiły wkład własny projektu. Podczas realizacji projektu odbyły się warsztaty ekologiczne w Centrum Edukacji Ekologicz-

nej w Brodnicy, warsztaty twórczego recyklingu – „Bo recykling jest w modzie” oraz konkursy ekologiczne. W lipcu zorganizowano wycieczkę do skansenu do Olsztyńska, gdzie młodzi mogli podziwiać dawne budowle, rzemiosło i ekologiczne hodowle.

Członkowie MRK uczestniczyli też w projektach realizowanych ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach, w których w Brodnicy gościła młodzież z Sum na Ukrainie, a brodnicka młodzież odwiedziła Sumy.

Na ostatniej sesji 23 września 2013 r. członkowie Młodzieżowej Rady Konsultacyjnej podsumowali swoje działania i zakończyli pracę rady pierwszej kadencji.

(rwi)

Członkowie Młodzieżowej Rady Konsultacyjnej Miasta Brodnicy na spotkaniu

Edukacja

Stypendia burmistrza dla najlepszych uczniów

Burmistrz Brodnicy Jarosław Radacz wręczył stypendia 18 uczniom, którzy uzyskali wysokie wyniki w nauce w II semestrze roku szkolnego 2012/2013.

Z wnioskiem o przyznanie stypendium, zgodnie z obowiązującą od 7 kwietnia 2011 roku uchwałą Rady Miejskiej, wystąpili dyrektorzy szkół. Wysokość stypendiów na okres od września do grudnia br. ustalono na 100 zł i 200 zł. O tym, do kogo trafi finansowe wsparcie z magistratu decydowały bardzo dobre wyniki osiągnięte w nauce oraz przygotowane przez dyrekcję szkół i nauczycieli wskazówki dotyczące zaangażowania uczniów w życie szkoły.

Stypendyści burmistrza Brodnicy z Gimnazjum nr 1: Katarzyna Horszczaruk, Natalia Kłosowska, Wiktoria Zalewska, Ewelina Kalisz, Adrianna Kwiatkowska i Patryk Witkowski; z Gimnazjum nr 2: Martyna Maziarzka, Jagienka Wójcik, Joanna Ramowska, Maria Chełmińska, Patrycja Prasa i Weronika Wiśniewska; z III LO: Szymon Dąbrowski, Marta Stypułkowska, Jakub Borus, Karolina Wóźniak, Joanna Domeracka i Mateusz Głowacki.

(sta)

Na ekranie Polsatu Maciek rozślawił Brodnicę
Fot. Strona internetowa „Gazety Pomorskiej”

Żyła nim cała Brodnica

Brodniczanie Maciej Zieliński był uczestnikiem popularnego wśród widzów show muzycznego pod nazwą Must Be the Music w telewizji Polsat. Maciej zaśpiewał piosenkę pt. Belle z musicalu „Dzwonnik z Notre Dame” i był oceniany przez jury w składzie: Adam Sztaba, Elżbieta Zapendowska, „Kora” Jackowska i Wojciech „Łozo” Łozowski.

Przez kilka dni na jego występ można było głosować na Facebooku (każdego dnia można było oddać 10 głosów). Brodniczanie nie zawiedli, udzielając naszemu artyście dużego wsparcia. Warto przypomnieć, że Maciej Zieliński jest absolwentem I LO im. Filomatów Ziemi Michałowskiej w Brodnicy. Związany jest także z sekcjami artystycznymi w BDK. Warto trzymać kciuki za jego dalszą edukację i rozwój talentu.

(sta)

Wycieczka do Olsztyńska

Impreza Rap & Reggae Night zgromadziła liczne rzesze fanów

Zdrowie. Bezpłatnie do okulisty

W Centrum Medycznym Novamed można skorzystać z bezpłatnego badania ciśnienia wewnątrzgałkowego.

Badanie te zaleca się w szczególności osobom, u których doszło do znacznego obniżenia ostrości wzroku, chorom na cukrzycę, nadciśnienie tętnicze, choroby krwi (białaczka, niedokrwistość, czerwienica, skazy krwotoczne), chorom po urazach głowy, cierpiącym na zaburzenia równowagi lub z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego, cierpiącym na zaburzenia widzenia barw, częste

bóle głowy, oczu i okolic oczodołu oraz ubytki w polu widzenia.

Wczesne wykrycie niewłaściwego ciśnienia wewnątrzgałkowego może uchronić przed jaskrą. W Poradni Okulistycznej Novamed można także skorzystać z bezpłatnego badania wzroku.

Badania wykonywane są w Centrum Medycznym Novamed w Brodnicy przy ul. Wyspiańskiego 2A. **Rejestracja i dalsza informacja na temat badań pod numerem telefonu 56 697 65 66.**

(sta)

Ponad 100 mieszkańców Brodnicy wzięło udział w bezpłatnych badaniach diagnostycznych krwi w kierunku wykrycia choroby WZW typu B i C popularnie zwanej żółtaczką. Osoby, które zostały zakwalifikowane do badań odebrały już wyniki. Teraz już wiedzą czy mogą spać spokojnie.

Badania, za wykonanie których, odpowiedzialny był Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rypinie, są częścią Programu Wykrywania Zakażeń WZW B i C w Województwie Kujawsko-Pomorskim. Przeprowadzone zo-

Zdrowie

Były badania, są wyniki

stały we wrześniu i październiku. O wynikach badania każdy biorący w nich udział został poinformowany indywidualnie.

Jeśli badanie krwi w kierunku HBsAg oraz badanie krwi na obecność przeciwciał ant-HCV wskazało zakażenie, to taka osoba zyskała bardzo ważną wiadomość i czas na podjęcie skutecznego leczenia. Warunkiem zakwalifiko-

wania się do programu była co najmniej dwukrotna hospitalizacja w szpitalu w ciągu całego życia. Zanim osoby zakwalifikowane zostały do badań, odbyło się z nimi spotkanie, podczas którego koordynator programu zapoznał zainteresowanych z celem i przebiegiem badań.

(rwi)

Komunikacja

Autostradą szybciej do Gdańska

Od 1 października 2013 roku Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. zmienił trasę linii Brodnica-Gdańsk (przez Grudziądz). Teraz połączenie będzie realizowane z wykorzystaniem autostrady A1. Autobus będzie wjeżdżał na autostradę w Warlubiu. Dzięki realizacji połączenia z wykorzystaniem autostrady, czas przejazdu skróci się o około 30 minut – informuje brodnicki PKS. Autokar z Brodnicy wjeżdżać będzie o godz. 7.00. Zatrzymywany się będzie na przystanku w Grzybnie, Mileszewach, Jabłonowie Pomorskim, Rywałdzie, Radzynie Chelmińskim, Grudziądzu, do Gdańska docierać będzie około godziny 10.05.

Szczegółowy rozkład jazdy:

Brodnica D. A. - godz. 7.00, - Grzybno - godz. 7.08, Mileszewy - godz. 7.19, Jabłonowo Pom. (Grudziądzka) - godz. 7.27, Jabłonowo Pomorskie D. K. - godz. 7.30, Rywałd - godz. 7.42, Radzyna (pl. Tow. Jaszczurczego) - godz. 7.47, Grudziądz (Warszawska/Rydygiera) - godz. 8.07, **Grudziądz D. A.** - godz. 8.14, Grudziądz (Gdyńska) - godz. 8.17, **Gdańsk D. A.** - godz. 10.05.

Powrotny, beopłatny autobus z Gdańska do Brodnicy wjeżdża z Dworca Głównego PKS Gdańsk o godz. 17.20.

(rwi)

Wygodny i bezpieczny

Brodnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej wzbogaciło się o nowy autobus marki Solbus SN 11. Pojemności na ponad 100 osób.

W autobusie jest 30 miejsc siedzących łącznie z miejscem dla kierowcy i 67 miejsc stojących. Jeżdżący na olej napędowy pojazd kosztował firmę 362 tys. złotych. Nowy nabytek zasilił jako jedenasty z kolei flotę miejskiej komunikacji.

- *Badanie, które przeprowadziliśmy na podstawie sprzedanych biletów i szacunkowej ilości osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych pokazało, że w 2012 roku przewieziliśmy 570 tys. osób – mówi Zbigniew Luliński z PGK odpowiedzialny za miejską komunikację.*

Brodnickie autobusy PGK kursują na pięciu liniach autobusowych. Najdłuższą linią jest linia numer 2, o długości 20 km. Najkrótszą linią jest linia numer 4 o długości 14 km. Natomiast długość wszystkich linii wynosi 88 km, a długość wszystkich tras – 44 km. PGK zatrudnia 10 kierowców, kierujących autobusami.

(rwi)

Fot. Paweł Stanny

Nowy autobus już służy korzystającym z przejazdów liniami miejskimi

Zabytki

Konserwatorzy na ratuszowej wieży

Brodnicki magistrat pozyskał pieniądze unijne na renowację wieży ratuszowej wraz z fragmentem muru widocznego od Dużego Rynku.

Koszt inwestycji, która będzie polegać na przywróceniu dawnego blasku jednemu z najbardziej charakterystycznych dla Brodnicy zabytków, wyniesie ponad 300 tys. złotych.

W tej kwocie 75 procent stanowi dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 – 2013 z działania: Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miasta.

Przetarg na wykonanie prac wygrała firma RELIEF z Torunia, z którą umowę na wykonanie prac podpisano 18 października br. Do czerwca przyszłego roku zostaną wykonane następujące prace: wymiana pokrycia ceramicznego, remont

Wiceburmistrz Krzysztof Hekert z Ireną Bulderberg z firmy RELIEF z Torunia, która będzie realizować renowację wieży ratuszowej

wieżby dachu wieży, konserwacja lica południowego szczytu, konserwacja wieży od zewnątrz do poziomu dachu oraz konserwacja od wewnątrz.

Przeprowadzony zostanie również remont północnego lica ścian szczytowych (bez wieży) i remont zachodniej elewacji od strony podwórka z nowym wejściem do wieży.

(rwi)

Wieżyczka dawnego ratusza odzyska blask

Fot. Paweł Stanny

Cyfryzacja

Kolejne komputery i internet dla brodniczian

Rusza druga edycja projektu „Likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze miasta Brodnicy”, w którym tym razem udział weźmie 80 rodzin zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Otrzymają one za darmo komputer z oprogramowaniem oraz dostęp do internetu. Poza tym, komputery trafią do miejskich szkół. Tym razem trafią one w ilości po 25 sztuk do: Zespołu

Szkolno-Przedszkolnego nr 1, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 i Zespołu Szkół nr 1. Zgodnie z regulaminem projektu będzie w nim uczestniczyć 5 osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym i 75 gospodarstw domowych, spełniających warunki upoważniające do otrzymania wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej.

Powołana przez burmistrza Brodnicy komisja, na podstawie zgłoszeń dokona wyboru osób uczestniczących w projekcie. Wszelkie druki dokumentów, które należy wypełnić i złożyć do magistratu, by zostać zakwalifikowanym do projektu można otrzymać w Biurze Projektów Europejskich urzędu (pok. 203) bądź pobrać ze strony www.brodnica.pl. Szczegółowe kryteria wyboru określa regulamin rekrutacji dostępny na stro-

nie miasta www.brodnica.pl oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego. Nabór do projektu zakończy się 8 listopada br.

Projekt finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

(rwi)

Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Brodnicy

Jesienne zagrożenia

Koniec lata, ale jeśli dopisze pogoda, to jeszcze trochę atrakcji przed nami: grzybobranie, łowienie ryb, zbieranie dziko rosnących roślin i owoców.

Dla własnego bezpieczeństwa zapoznajmy się z zasadami zachowania w tym okresie w lasach, na łąkach, na działce czy nad rzeką.

Rośliny, owoce i grzyby: zbieramy tylko te, które dobrze znamy, pamiętając, że istnieją również trujące. Nie zbieramy przy drogach (skażenie spalinami), przy polach i uprawach (skażenie opryskami i pestycydami). Jeśli mamy wątpliwości, co do jakości, przydatności czy szkodliwości czegokolwiek – nie zbieramy, a zebrane, zwłaszcza grzyby sprawdzamy jeszcze przed spożyciem, wyrzucając podejrzane.

Należy unikać grzybów blaszkowatych – wśród nich jest wiele trujących gatunków. Grzyby należy zbierać do przewiewnych koszy. Świeże przechowywać w lodówce, nie dłużej niż dwa dni, a resztki przyrządzonych z nich potraw zjeść najpóźniej następnego dnia po podgrzaniu co najmniej do temperatury 70 stopni C.

Wybierając się gdziekolwiek – w lasie czy przygotujmy (ubiór i ekwipunek, apteczka, woda i posiłek). Pozostawmy komuś wiadomość, gdzie będziemy w razie, gdy nie wrócimy na czas – będą o nas wiedzieć. Dobrze jest mieć telefon komórkowy.

W terenie postępujemy zgodnie z zasadami pełnej ostrożności.

Pamiętamy o żmijach, kleszczach i komarach. W wypadku spożycia trującej rośliny, grzyba czy owocu mogą pojawić się mdłości, wymioty oraz bóle brzucha i głowy oraz zaburzenia widzenia i halucynacje.

Natychmiast należy zgłosić się do lekarza z resztkami spożytej rośliny, nic nie jeść, nie pić, jeśli wcześniej nie wystąpiły wymioty, należy je wywołać.

Jesień to również czas intensywnych prac na działkach: zbiory porząd-

kowe, usuwanie odpadów, przycinanie drzew i krzewów, jesienne opryski, sprzątanie a także – może ostatnie już grillowanie.

Nawet, jeśli jesteśmy właścicielami ziemi lub działki, to nie wszystko nam wolno. Bez żadnych obaw o finansowe konsekwencje, można wycinać nie więcej niż 10 lat. Można też spokojnie wycinać drzewa owocowe, ale pod warunkiem, że działka, na której rosną, nie jest wpisana do rejestru zabytków, nie leży w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody.

W pozostałych przypadkach trzeba wystąpić o pozwolenie do Urzędu Miejskiego.

W przypadku samodzielnego ścinania drzew, na które wymagane jest zezwolenie, kara może wynieść kilka a nawet kilkanaście tysięcy złotych. Skoszoną trawę, liście i gałęzie

najlepiej składować w kompostowni lub składować zgodnie z ustawą o odpadach. Spalanie w ognisku takich „odpadów” może się okazać dość kosztowne – grozi to mandatem do 500 zł.

Wystarczy, że jeden z sąsiadów, któremu dym z ogniska przeszkadza – zgłosi. O wypalaniu trawy lepiej zapomnieć, gdyż jest to zabronione i surowo karane nawet do 5.000 zł.

Ważne jest wyczyszczenie grilla, bo resztki popiołu ze starymi tłuszczami mogą emitować środki trujące przy kolejnych grillowaniach.

Opryski, opylenia, inne zabiegi zwalczania szkodników i chorób wykonujemy zgodnie z zasadami ochrony roślin, powiadamiając sąsiadów i stosując środki niskotoksyczne.

Należy ściśle przestrzegać instrukcji, używając odzieży ochronnej, a

zabiegi wykonywać rano lub wieczorem, nigdy w czasie wiatru.

Przy przygotowaniu i stosowaniu środków chemicznych zachować szczególną ostrożność – chronić twarz, ręce i oczy, nie wolno jeść, pić i palić ani dotykać rękami twarzy.

Przed zabiegiem nie smarować twarzy ani rąk tłustymi kremami, gdyż ułatwiają przenikanie substancji trujących do organizmu.

Nie dopuszczaj osób postronnych do kontaktu ze środkami chemicznymi. W czasie zabiegów zabezpiecz studnie, baseny i piaskownice, pozostałą cieć roboczą i wodę po myciu zlać na kompost. Przestrzegając przedstawionych zasad bezpieczeństwa będziemy bardziej bezpieczni.

Marian Chwiakowski
Szef Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego

INSTRUKCJA

JAK KORZYSTAĆ Z KALENDARZA WYWOZU ODPADÓW?

1. ZAPAMIĘTAJ, JAKI KOLOR ODPOWIADA POSZCZEGÓLNYM RODZAJOM ODBIERANYCH ODPADÓW:

ODPADY ZMIESZANE

PLASTIK + SZKŁO

BIOODPAD

2. ZNAJDŹ SWOJĄ ULICĘ W ALFABETYCZNYM WYKAZIE ULIC.

3. ODCZYTAJ W TABELI NAZWĘ GRUPY DLA ODBIORU POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODPADÓW.

UWAGA – JEŚLI W DANEJ GRUPIE ODPADÓW SĄ DWIE LITERY (NP. UL. 700-LECIA) TO ODBIÓR ODBYWA SIĘ DWA RAZY W TYGODNIU.

4. ODSZUKAJ W KALENDARZU PRZYPISANĄ GRUPĘ DLA TWOJEJ ULICY I POZNAJ DZIEŃ ODBIORU POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODPADÓW.

PRZYKŁAD: ODBIÓR ODPADÓW Z UL. 15 LIPCA W MIESIĄCU PAŹDZIERNIKU:

NAZWA ULICY	GRUPA		
15 LIPCA	A	D	B

- ODPADY KOMUNALNE: GRUPA **A** – ODBIÓR ODPADÓW - 7, 14, 21, 28 PAŹDZIERNIKA
- PLASTIK + SZKŁO: GRUPA **D** – ODBIÓR ODPADÓW - 1 PAŹDZIERNIKA
- BIODOPADY: GRUPA **B** – ODBIÓR ODPADÓW - 14, 28 PAŹDZIERNIKA

SEGREGUJ RAZEM Z NAMI !!!

Kalendarz

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
LISTOPAD 2013						
				1	2	3
				Wszystkich Świętych	EMF	
4	5	6	7	8	9	10
AAA	BD	CGD	DJG	EME		
11	12	13	14	15	16	17
Narodowe Święto Niepodległości	ABB	BEC	CHG	DK	EM	
18	19	20	21	22	23	24
AC	BF	CI	DLG	EM		
25	26	27	28	29	30	
A	B	C	D	G	EM	

ODPADY ZMIESZANE
 PLASTIK + SZKŁO
 BIODOPAD

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
GRUDZIEŃ 2013						1
2	3	4	5	6	7	8
AAA	BD	CGD	DJG	EMF		
9	10	11	12	13	14	15
ABB	BE	CHC	DKG	EME		
16	17	18	19	20	21	22
AC	BF	CI	DLG	EM		
23	24	25	26	27	28	29
A	B	Boże Narodzenie	Boże Narodzenie	CMG	DE	
30	31					
A	B					

ODPADY ZMIESZANE
 PLASTIK + SZKŁO
 BIODOPAD

ALFABETYCZNY WYKAZ ULIC

NAZWA ULICY	GRUPA					OKRĘŻNA	B	F	H	I	B			
		C	D	E	G									
15 LIPCA	A D B				KARBUWSKA						SUCHARSKIEGO	B	I	B
18 STYCZANIA	A B A				KARCONSKA						ORZESKOWEJ	B	I	B
3 MAJA	BD M G				KARPACKA						OSIEDLÓWA	C	F	D
67 PUŁKU PIECHOTY	C B F				KASPROWICZA						PADEREWSKIEGO	C	F	A
700-LECIA	BE M G				KASZANOWA						PARTYZANTÓW	E	A	A
AGRESTOWA	E L A				KAZIMIERZA WIELKIEGO						PCK	A	A	B
AKACJOWA	B E E A				KAZIMIERZA WIELKIEGO						PIASKI	A	L	A
ALEJA LEŚNA	C G D				KILIŃSKIEGO						PIENIŃSKA	B	I	B
ARMII KRAJOWEJ	A E E				KOCHANOWSKIEGO						PIEKNA	A	E	E
ARMII LUDOWEJ	B I B				KOLEJOWA						PIWNA	A	G	D
AZALIOWA	C F D				KOMBATANTÓW						POCZTOWA	C	G	D
BATALIONÓW CHŁOPSKICH	B I B				KONDPNIKIEJ						PODGÓRZA (NR PARZYSTE)	D	J	A
BAZAROWA	E J D				KOPERNIKA						PODGÓRZA (NR NIEPARZYSTE)	E	J	A
BESKIDZKA	B I B				KORCZAKA						POLNA	B	E	E
BOCZNA	B B C				KOŚCIELNA						POLJUNIOWA	D	J	A
BOHATERÓW WRZEŚNIA	A A B				KRANKOWA						POMORSKA	E	C	D
CEGLANA (WIELORODZINNE)	A H F				KRETA						POPRAWCZNA	B	H	E
CHOPINA	D K C				KRÓLEWEJ JADWIGI						POWSTAŃCÓW WLKP.	A	B	E
CHROBREGO	A E E				KRÓTKA						POZIOMKOWA	B	C	C
CICHA	AE F D				KRUSZYŃ						PÓLNOCNA	E	L	A
CISOWA	B E E				KS. JERZEGO POPIELUSZKI						PÓŁWIEJSKA	BD	K	A
CMENTARNA	C I B				KS. KUJOTA						PROMYKOWA	E	J	A
CZARNIECKIEGO	B I B				KWIATOWA						PROSTA	D	K	F
DLUGA	D L A				LIDZBARSKA						PRUSA	A	E	E
DUŻY RYNEK (OD UL. TYLNEJ)	A A D				LIMBOWA						PRZEDZAMCZE	A	A	D
DUŻY RYNEK (OD POCZTOWEJ)	C A D				LITEWSKA						PRZY STRUDZE	A	A	D
DWORCOWA (1-17)	C G D				ŁAZIENNA						PRZYRÓP	D	L	C
DWORCOWA (18-28)	D G D				ŁOKIETKA						RAPACKIEGO	D	G	D
EMILII PLATER	C H F				ŁYSKOWSKIEGO						RATAJA	AE	M	G
FAMILIJNA	C F D				MACZKA						RÓŻANA	B	I	B
FARNA	C G D				MALICKIEGO (WIELORODZINNE)						RZEŃNICKA	C	F	D
GAJDY	C J D				MALINOWA						SADOWA	D	L	B
GRANICZNA	B F C				MAŁA						SIENKIEWICZA	BE	G	A
GRAŻNY	A E E				MAŁY RYNEK						SIENNA	A	I	B
GROBŁOWA	D G D				MATEJKI						SIKORSKIEGO	B	F	D
GRUNWALDZKA	C G D				MATEJKI (WIELORODZINNE)						SKARPA	E	C	D
GRZEBSKIEGO	D L C				MAZURSKA						SKRAJANA	C	B	C
GWARDII LUDOWEJ	B I B				MICHAŁOWSKA						SKROMNA	B	C	C
HALLERA	A A D				WICKIEWICZA						SKWARNA	E	K	D
IGLASTA	B F D				WIESZKA I						SŁONECZNA	D	J	A
JABLÓKOWA	C H F				WIESZKA I (WIELORODZINNE)						SMOCZYŃSKIEGO	C	K	F
JAGIELLOŃSKA	A M B				WIKOŁAJA REJA						SMOCZYŃSKIEGO	D	K	F
JAGIELŁY	E L A				WIKA						SOBIESKIEGO	A	B	G
JANA PAWŁA II	B F C				WŁYŃSKA						SOBIESKIEGO (WIELORODZINNE)	A	D	M
JANASZKA	D K C				MODRZEWIOWA						SOKOŁÓW	AD	G	G
JASNA	B C C				WONIUSZKI						SOSNOWA	B	E	E
JASTRZĘBSKIEGO	D K F				MOSTOWA						SPACEROWA	D	L	C
JATKI	A A D				NAD DRWECĄ						SPOKOJNA	E	L	A
JEZIORNA	D L C				NAD STAWEM						STARY PLAC SZKOLNY	C	G	D
JODŁOWA	B E E				NISKIE BRODNO						STASZICA	E	C	D
KALINOWA	B F D				NORWIDA						STĘPOWA	E	L	A
KAMIONKA	E J D				NOWA KOLONIA						STOKOWA	B	F	D
					OGRODOWA						STRUMYKOWA	D	J	A
											STRZELECKA	B	D	D

ODPADY KOMUNALNE ZMIESZANE
 PLASTIK + SZKŁO
 BIOODPADY

Rozkład jazdy autobusów w Brodnicy

Ważny od 12 listopada 2013 roku

Linia nr 1. Grunwald - Michałowo

OD PONIEDZIAŁKA DO PIĄTKU

Table with 24 columns representing times and 15 rows listing stops: Grunwald pętla, Gwardia Ludowa, Gen. Maczka, Sadowna, Zambkova, Jukuba, Kocielna, 3 Maja, 18 stycznia I, Wyspiańskiego I, Michałowo pętla, Grunwald pętla, Michałowo pętla, Zambkova, Jukuba, Kocielna, 3 Maja, 18 stycznia I, Wyspiańskiego I, Wyspiańskiego II, Kocharowskiego, Lidzbarska, Lidzbarska I, Przystop II, Przystop I, Kamionka, Sadowna, Czarnieckiego, W. Pola, Grunwald pętla.

Linia nr 2. Łyskowskiego -

OD PONIEDZIAŁKA DO PIĄTKU

Table with 24 columns representing times and 20 rows listing stops: Wapna, Długa, Podgórna Vob, Gruzyny, Nowa, Nowa, Poprzeczna, Mieszka I, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego, Ceglana, 18 Stycznia, Mazurska, Przystop I, Przystop II, Kamionka, Kolejowa, Kolejowa, Okrężna, Łyskowskiego, Łyskowskiego, Łyskowskiego, Kolejowa szk, Kolejowa, Kolejowa, Zamkowa, Sw. Jakuba, Kocielna, 3 Maja, 18 Stycznia, Matejka, Ceglana, Wyspiański I, Nowa, Nowa, Długa, Długa, Podgórna Vob, Długa, Długa, Wapna.

SOBOTA

Table with 5 columns representing times and 15 rows listing stops: Grunwald pętla, Gwardia Ludowa, Gen. Maczka, Sadowna, Zambkova, Jukuba, Kocielna, 3 Maja, 18 stycznia I, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego I, Wyspiańskiego II, Kocharowskiego, Lidzbarska, Lidzbarska I, Michałowo pętla, Michałowo pętla, Lidzbarska, Lidzbarska I, Matejka, Wyspiańskiego I, Wyspiańskiego II, 18 stycznia, Mazurska, Przystop I, Przystop II, Kamionka, Sadowna, Czarnieckiego, W. Pola, Grunwald pętla.

NIEDZIELA

Table with 5 columns representing times and 15 rows listing stops: Grunwald pętla, Gwardia Ludowa, Gen. Maczka, Sadowna, Zambkova, Jukuba, Kocielna, 3 Maja, 18 stycznia I, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego I, Kocharowskiego, Lidzbarska, Lidzbarska I, Michałowo pętla, Michałowo pętla, Lidzbarska, Lidzbarska I, Matejka, Wyspiańskiego I, Wyspiańskiego II, 18 stycznia, Mazurska, Przystop I, Przystop II, Kamionka, Sadowna, W. Pola, Grunwald pętla.

Linia nr 3. Karbowo - Wyspiańskiego

OD PONIEDZIAŁKA DO PIĄTKU

Table with 24 columns representing times and 28 rows listing stops: Karbowo pętla, Karbowo II, Karbowo I, Okrężna szkoła, Łyskowskiego, Łyskowskiego, Łyskowskiego, Graniczna, Powst. Wlkp., Karbowska, Niskie Brodno, Wiejska, Zambkova, Sw. Jakuba, Kocielna, 3 Maja, 18 Stycznia, Ceglana, Matejka, Witosza, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego, Ceglana, 18 Stycznia, Mazurska, Przystop I, Przystop II, Kamionka, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna.

Linia nr 3. Karbowo - Wyspiańskiego

SOBOTA

Table with 5 columns representing times and 15 rows listing stops: Karbowo pętla, Karbowo I, Okrężna szkoła, Łyskowskiego, Łyskowskiego, Powst. Wlkp., Karbowska, Niskie Brodno, Wiejska, Zambkova, Sw. Jakuba, Kocielna, 3 Maja, 18 Stycznia, Ceglana, Matejka, Witosza, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego, Ceglana, 18 Stycznia, Mazurska, Przystop I, Przystop II, Kamionka, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna.

NIEDZIELA

Table with 5 columns representing times and 15 rows listing stops: Karbowo pętla, Karbowo I, Okrężna szkoła, Łyskowskiego, Łyskowskiego, Powst. Wlkp., Karbowska, Niskie Brodno, Wiejska, Zambkova, Sw. Jakuba, Kocielna, 3 Maja, 18 Stycznia, Ceglana, Matejka, Witosza, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego, Wyspiańskiego, Ceglana, 18 Stycznia, Mazurska, Przystop I, Przystop II, Kamionka, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna, Wapna.

OBJAŚNIENIA

- / - do zajezdni
D - przez dworzec PKP
J - do ulicy Sw. Jakuba
L - kursuje w dni wolne od zajęć szkolnych
Ld - w dni wolne od zajęć szkolnych do ul. Sw. Jakuba
Ł - przez ul. Łyskowskiego
P - przez ul. Podgórną
S - nie kursuje w dni wolne od zajęć szkolnych
Ś - przez ul. Świerkową
W - do ulicy Wyspiańskiego
Z - od ul. Wyspiańskiego /Zamkowej zmiana linii

Operator: PGK Sp. z o.o., 87-300 Brodnica, ul. Gajdy 13, tel. (56) 498-30-75

Niezwykli goście na wystawie zdjęć Ryszarda Kapuścińskiego, ówczesny marszałek Sejmu Bronisław Komorowski i Alicja Kapuścińska

Ekspozycje z wystawy rekwizytów z filmu Ogniem i mieczem

Wystawa Tony Halika i wizyta Elżbiety Dzikowskiej

40 lat Muzeum w Brodnicy

Ludzie, zabytki i wystawy

40 lat temu powstało Muzeum w Brodnicy. Okolicznościowe spotkania w związku z jubileuszem zaplanowano na 25 października w Pałacu Anny Wazówny. Będzie okazją do wspomnień i uhonorowania zasług placówki dla rozwoju kultury w Brodnicy.

Pierwsze przymiarki do utworzenia muzeum miały miejsce jeszcze w 1948 roku, w czasie obchodów 650-lecia miasta. Po wojnie miasto miało jednak wiele innych problemów i od tematu odstąpiono. Własnego muzeum brodniczanie doczekali się dopiero w 1973 roku. Na siedzibę przeznaczono Bramę Chełmińską i przyległe kamieniczki.

Spory udział w powołaniu placówki do życia miał wielki miłośnik Brodnicy, fotograf, przewodnik i zbieracz lokalnych pamiątek – Jan Melnicki. Innym dobrym duchem muzeum w pierwszych latach jego działalności był Jerzy Duda, późniejszy kierownik

administracyjny muzeum, który skrupulatnie gromadził przynoszone w darze przez mieszkańców zabytki.

W pierwszych latach działalności, muzeum skupiało największą uwagę na archeologii oraz etnografii. Latem organizowano dla młodzieży szkolnej obozy o tematyce przyrodniczej, etnograficznej i archeologicznej. Przewodząco też działalność naukowo-badawczą m.in. w prehistorycznej osadzie mezolitycznej w Mszanie, czego efektem było powstanie stałej wystawy obrazującej życie mezolitycznych łowców z okolic Brodnicy.

Dokonywano także ciekawych i ważnych badań archeologicznych związanych z pograniczem słowiańsko-pruskim oraz średniowieczną zabudową miasta i zamku. W parze z tymi zadaniami organizowano imprezy popularyzujące historię miasta jak np. Niedziela w muzeum oraz Medievalia i Noc Świętojańska. Oprócz zabytków archeologicznych i etnogra-

ficznych zbiory muzealne powiększały się o ekspozycje dotyczące historii miasta, jego mieszkańców i regionu.

Dla owocnie rozwijającej się placówki miasto nie żałowało nowych obiektów. Z czasem w posiadaniu muzeum znalazł się także zamek pokrzyżacki, XVII-wieczny spichrz, a także sala poewangelicka. Największy skarb muzeum brodnickiego to jednak ludzie, którzy przez lata wkładali wiele serca w jego rozwój i pracowali z oddaniem dla dobrego wizerunku placówki.

Wymienić tu należy m.in. etnograf Elżbietę Kotlińską, archeologów: Marka Głazika, Kazimierza Grążawskiego i obecnego dyrektora Mariana Marciniaka, historyka Waldemara Gęsickiego, przyrodnika Krzysztofa Lewandowskiego i przyrodniczkę Julitę Górecką.

Z biegiem czasu muzeum brodnickie zaczęło poszerzać tematycznie swoje ekspozycje o zbiory malarstwa zachodniego i polskiego, grafiki, rzeźbę, fotografie,

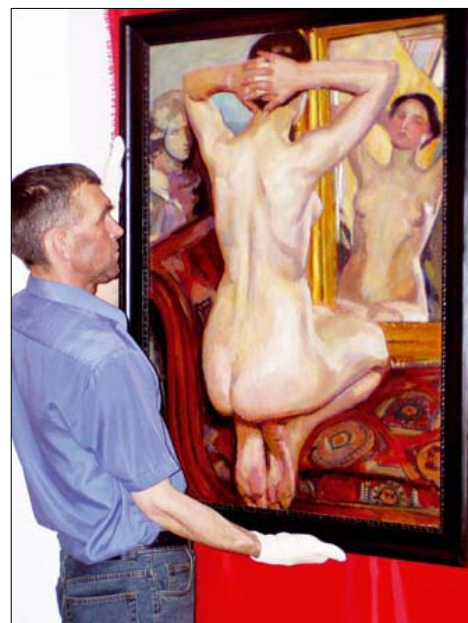
wystawy regionalnych twórców, wernisaże poplenerowe itd. Zaczęto zapraszać twórców ważnych nie tylko dla kultury regionu, ale też całego kraju. Nawiązano owocną współpracę z Muzeum w Trokach na Litwie.

W przeciągu 40 lat istnienia w muzeum gościli m.in. obecny prezydent Bronisław Komorowski, aktor Daniel Olbrychski, muzyk i kompozytor Jan Kanty Pawluśkiewicz, podróżniczka Elżbieta Dzikowska i wiele innych znakomitości.

W muzeum można było oglądać wystawy obrazów Salvadora Dalí, Pabla Picassa, Henri Matisa oraz wszystkich niemal najważniejszych artystów polskich. Bardzo dużym wydarzeniem ostatnich lat były uroczystości upamiętniające 180 rocznicę zakończenia pod Brodnicą powstania listopadowego.

W swej historii muzeum brodnickie doczekało się wielu nagród i wyróżnień m.in. w Ogólnopolskim Konkursie na Najciekawsze Wydarzenie Muzealne Roku oraz kategorii program promocyjny, edukacyjny i oświatowo – wychowawczy.

Tekst i fot. Paweł Stanny

Wystawa obrazów

Jan Kanty Pawluśkiewicz w trakcie występu

Nowa wystawa przyrodnicza w zabytkowym spichrz

Turniej rycerski podczas Medievaliów

Z wystawy o kapliczkach przydrożnych

Chwila na wiersz

Paula Mroczkowska jest uczennicą I Liceum Ogólnokształcącego w Brodnicy. Uczęszcza do klasy maturalnej. Interesują ją nauki humanistyczne, zwłaszcza historia i język polski. W wolnych chwilach dużo czyta, wciąż uświadamiając sobie jak wiele książek chciałaby jeszcze przeczytać. O tym również są jej wiersze - o chęci poznania.

* * *

Wyłączyła telewizor. Zniknął cały romantyzm.
Wróciła terazniejszość. Bolesna.
Wszystko to jest dopowiadane.
Wielki Konfesjonat. Męczące.
Ironiczne spojrzenia gapiów z usmolonymi skrzydłami.
Przypominają diabły
O, ten największy to Lucyfer!
- Widzisz go?
- A skąd, ona stara i ślepa!
- Chwila! Lucyfera to znam!
Przychodził do mnie, gdy za dużo myślałam.

* * *

Zobaczyła w oknie wystawowym przystojnego manekina.
Zakochała się.
Głupia.
Bo manekin, jak to manekin- ma wszystko oprócz serca.
Lecz kto by się tym przejmował?
Serce - ośrodkiem sentymentów,
a sentymenty są dzisiaj tanie,
Nie warto w nie inwestować.
- Lecz co się stanie, gdy manekin zniknie,
a w witrynie pojawi się
karta z napisem
„Do wynajęcia”?

Odległości

Wyłudowałaś na Księżycu.
Przywoziłeś mi stamtąd kilka pamiątek:
różnego rodzaju skały. Wulkaniczne(!)
Wiem, co to kamienie.
Cała sterta leżała na moim podwórku.
Zbudowałam sobie z nich własny księżyc.
Pokazujesz mi zdjęcia z podróży.
Twoja postać macha prawą ręką
.....
o, przestała.
„Dlaczego już nie machasz?”
„Zdrętwiały mi palce.”
Okrutna teoria względności.
Wydeptałeś ścieżkę na Księżycu,
ale tutaj nie jest ona zbyt dosłowna.

Poezja. Będą czytać swoje wiersze

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy zaprasza 14 listopada (czwartek) na II Powiatową Ucztę Poetycką. Wezmą w niej udział członkowie klubu literackiego z Brodnicy i regionu pod nazwą „Wazówną czerpane” oraz twórcy niezależni czyli ci, którzy nie należą do klubu. Dla osób zajmujących się pisaniem utworów poetyckich spotkanie będzie dobrą okazją do publicznej prezentacji swych utworów.

Zapraszamy dorosłych, jak i młodych twórców. Uczta poetycka rozpocznie się w Sali Wielkiej Pałacu Anny Wazówny o godzinie 17.30.

Tekst i fot: Paweł Stanny

Członkowie klubu literackiego „Wazówną czerpane” podczas spotkania w bibliotece

Mieszkańcy Brodnicy i okolic bardzo często przekazują swe zbiory książek dla biblioteki. Darczyńców stale przybywa, ale niekiedy trafiają się podarunki wyjątkowe. Należy do nich kolekcja pana Tadeusza Wysockiego, brodniczana zmarłego niedawno w Szczecinie.

Jego rodzina przekazała do naszej biblioteki 350 książek, stanowiących zwarty tematycznie zbiór literatury sensacyjno-przygodowej. Wśród autorów znaleźli się m.in. Wilbur Smith, Justin Scott, Tom Clancy, James Albany, Bernard Cornwell, Jack Higgins, Clive Cussler, Alistar Maclean, Eric van Lustbader, Michel Zevaco,

Książki. Cenny dar dla biblioteki

Anna Murawska z filii bibliotecznej nr 2 z fragmentem kolekcji Tadeusza Wysockiego

Robert Ludlum, Harold Coyle i wielu innych. Kolekcja ta nie zostanie rozdzielona, lecz w całości włączona do działu dla dorosłych Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej przy ul. Zamkowej. Będzie można z niej korzystać od stycznia przyszłego roku.

Brodnicy bibliotekarze składają głębokie i serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy porządkując swoje zbiory przekazyli niepotrzebne już książki dla naszej biblioteki.

Tekst i fot: Paweł Stanny

Joga. Jedność ciała, umysłu i jaźni

Od 4 listopada w Brodnickim Domu Kultury odbywać się będą zajęcia Hatha Joga. Jogę może uprawiać bez względu na wiek i płeć. Zajęcia rozpoczną się tego dnia o godzinie 19.

Zajęcia z Hatha Jogi w BDK poprowadzi Paweł Sulikowski, absolwent AWFis w Gdańsku oraz pierwszy w Polsce studiów z zakresu jogi - Psychosomatycznych Praktyk Jogi na Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Paweł Sulikowski posiada także specjalizację z gimnastyki korekcyjnej i odnowy biologicznej. Jest instruktorem pływania i kulturystyki, a także ratownikiem WOPR i masażystą.

Słowo hatha oznacza słońce i księżyc, czyli równowagę między kobietą i mężczyzną, dniem i nocą, między ciepłym i zimnym, śmiechem i płaczem. Ha-

tha Joga ma doprowadzić do równowagi tych energii w ciele, łącząc stan spokoju i wyciszenia z jednoczesnym uczuciem siły i energii życiowej.

Joga oznacza połączenie, jedność ciała, umysłu i jaźni. Pozycje jogi pozwalają osiągnąć i zachować zdrowie, mocne i elastyczne ciało. Joga poprawia elastyczność mięśni, wpływa na zakres ruchu stawów, poprawia siłę i kondycję mięśni oraz kości. Dobrze wpływa na postawę i ustawienie ciała. Jest pomocna w niwelowaniu skutków syndromu chronicznego zmęczenia, zwiększa umiejętności efektywnego radzenia sobie z krótkimi i długimi stanami stresu, pomaga walczyć z zaburzeniami snu oraz niewątpliwie wzmacnia koncentrację umysłu.

(sta)

Muzyka. Rozes zagra w klubie Abazur

Rozes podczas występu w pubie Abazur

Jak co roku, o tej porze w pubie Abazur wystąpi brodnicka grupa rockowa Rozes. Zespół zagra w sobotę, 26 października o godzinie 20. Wstęp na koncert kosztuje 5 złotych. Dla pierwszych 10 osób, które przyjdą na występ, czeka bezpłatna płyta zespołu. W trakcie koncertu Ro-

zes zagra stary, jak i nowy materiał muzyczny, który znajdzie się na przygotowanej właśnie płycie długogrającej. Pierwsze nagrania na nowy krążek muzycy rozpoczną w grudniu br. W pubie Abazur Rozesi zagrają też cover zespołu Coldplay.

(sta)

Taniec. Brodnicki Dom Kultury zaprasza na zajęcia ZUMBA KIDS oraz Smykodance

Dużo ruchu i dobrej zabawy

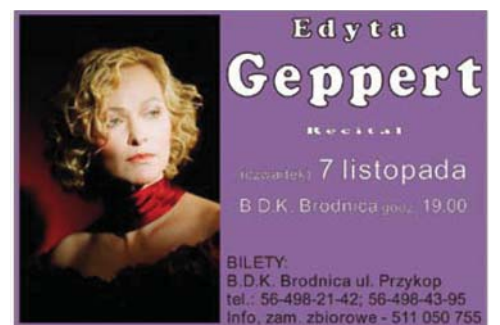
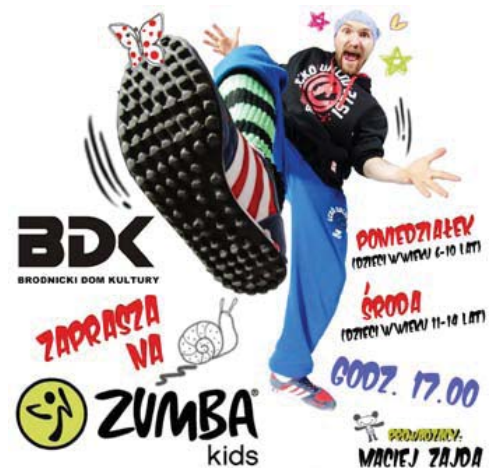
ZUMBA KIDS, to odmiana Zumbi Fitness skierowana do dzieci.

Młodzi tancerze mają możliwość wkrócenia w świat fitness dzięki wspaniałej zabawie, muzyce i atmosferze jaka panuje na zajęciach. ZUMBA KIDS promuje zdrowy tryb życia u dzieci, uczy szacunku, pracy zespołowej, odpowiedzialności i zaufania. Podczas zajęć ZUMBA KIDS dzieci uczą się tańca,

równowagi, koordynacji, równowagi, kształtuje się i rozwija ich kreatywność, dyscyplina oraz pamięć. Zajęcia są bezpieczne i skuteczne.

Z kolei Smykodance to zestaw ćwiczeń i zabaw rytmiczno-ruchowych zaspokajających wrodzoną potrzebę ruchu dziecka. Stosowane są również ćwiczenia oddechowe, relaksacyjne i związane z techniką ruchu.

(sta)

Galeria Ziemi Michałowskiej

Rzeźbiarka, która ukochała Brodnicę

W minionym roku minęło 40 lat od śmierci znakomitej polskiej rzeźbiarki Balbiny Świtycz-Widackiej. Choć w ostatnim okresie życia związana była z Olsztynem, wiele lat mieszkała w Brodnicach. Jej grób znajduje się na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Balbina Świtycz-Widacka pochodziła z Mohylewa nad Dnieprem na Polesiu. Ujawniając talenty plastyczne odebrała wykształcenie w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, w pracowni profesora Konstantego Laszczki. Przez pewien czas była nawet asystentką profesora. Podejmując pracę jako nauczycielka rysunku, rozwijała jednocześnie swój talent i powiększała dorobek artystyczny. Skupiając swoją uwagę na rzeźbie wykonała

Grób artystki na brodnickim cmentarzu

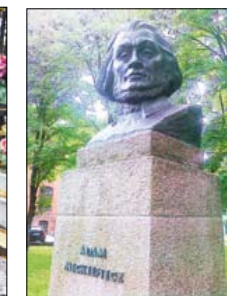
w okresie przedwojennym oraz w czasie wojny wiele znakomitych prac m.in. popiersia Chopina, Beethovena i Czajkowskiego. W 1947 roku wraz z mężem osiadła w Brodnicach. Mieszkała z rodziną w secesyjnym domu przy ul. Kolejowej 26.

W okresie brodnickim powstały kolejne dzieła artystki m.in. głowa Leonarda da Vinci. Dla kościoła franciszkanów wykonała figury św. Antoniego z Padwy oraz św. Franciszka z Asyżu, które można stale oglądać w niszach fasady tegoż kościoła. W 1948 roku czynnie wzięła się w obchody jubileuszu 650-lecia Brodnic. Pracę twórczą i zarobkową dzieliła z działalnością publicystyczną. Była autorką blisko tysiąca wierszy. Prawdopodobnie już po opuszczeniu Brodnic na stałe, w 1954 roku, stworzyła projekt pod nazwą Ziemia Michałowska, który przedstawia

rybaka z siecią pełną ryb oraz stojącą obok niego dziewczynę trzymającą sнопkę zboża, a w drugiej sierp. Był to w istocie projekt rzeźby, który

Projekt rzeźby Ziemia Michałowska, która wedle zamysłu rzeźbiarki miała być fontanną

Pomnik Adama Mickiewicza przed olsztyńskim liceum

miał stanąć tuż przy brzegu Drwęcy. Nigdy nie został on jednak zrealizowany. Choć artystka opuściła Brodnicę, do ostatnich swych dni utrzymywała stały kontakt z wieloma jej mieszkańcami.

Rzeźby Balbiny Świtycz-Widackiej znajdują się zbiorach muzeów wielu krajów na świecie m.in. w Watykanie. Olsztyn, gdzie zmarła 28 lipca 1972 roku uczył pamięć tej wybitnej polskiej rzeźbiarki nadaniem ulicy jej imienia oraz licznymi tablicami pamiątkowymi. Może również i w Brodnicach znalazłoby się miejsce, które można by upamiętnić imieniem Balbiny Świtycz-Widackiej. Warto się nad tym poważnie zastanowić.

Tekst, zdjęcia oraz reprodukcja: Paweł Stanny

Jeden z autoportretów

Już wkrótce wszystkie kolory jesieni znikną bezpowrotnie w odcieniach szarości. Zatrze się pamięć i umkną obrazy minionego lata. Miło więc przypomnieć chwile, kiedy nie trzeba było liczyć się z czasem, słońce rozpieszczało ciepłem, a nagrzana w jeziorze woda kusiła kąpielą. Prezentowane zdjęcia wykonano przed wojną. Przedstawiają druhy z hufca harcerskiego przy Gimnazjum Żeńskim w Brodnicach. Dziewczęta spędzają wolny czas w Księżym

Ludzie. Brodnica w kolorze sepia

Magiczne miejsce za miastem

Lesie nad jeziorem Niskie Brodno.

Księży Las to miejsce niezwykle. Oprócz Łasku Miejskiego, ulubione miejsce spotkań brodniczank. To tu za czasów pruskich odbywały się zebrania członków tajnej organizacji filomackiej założonej w brodnickim gimnazjum przez Mariana Karwata. Niepokorni, zbuntowani wo-

bec germanizacyjnej działalności Prusaków, chłopcy z gimnazjum spotykali się w Księżym Lesie wiosną i latem. Tu z zapalem uczyli się polskiej historii i literatury. Mieli swój księgozbiór, własne tajne gazetki. Władze pruskie rozbiły pierwszą organizację filomacką. Chłopców powsadzali do aresztu. Zabrali im prawo

do podjęcia dalszej nauki. Co z tego, skoro kilka lat po procesie powołano nową, jeszcze liczniejszą organizację filomacką. W 1920 roku Brodnica stała się znowu polska, ale tradycja filomacka przetrwała, o czym w niniejszej rubryce będzie jeszcze mowa.

Tekst i reprodukcje: Paweł Stanny

Brodnicke harcerki. Chętnie wypoczywały w Księżym Lesie, ale jeździły również na obozy i wycieczki do Orłowa, Kartuz, a nawet do nadgranicznych Zaleszczyk

Sztuka. Brodnickie Muzeum Wyobraźni

Bramante i święty Krzysztof

Ilkroć patrzę na fresk św. Krzysztofa w kościele farnym w Brodnicach staje mi przed oczami inny obraz. To co prawda ten sam święty, lecz narysowany ręką Donato Bramante - mistrza włoskiego renesansu. Niedługo błękitna, a dziś poszarzała karta papieru o wymiarach 30 na 19 cm, z rysunkiem św. Krzysztofa jest perłą w zbiorach muzeum w Kopenhadze.

Widać od razu, że brodnicki fresk i szkic Bramante'go to dwa zupełnie różne obrazy, choć przedstawiają ten sam temat. Obraz włoskiego malarza i architekta z kroczącym św. Krzysztofem z małym Jezusem na ramieniu, to świadectwo wielkiego kunsztu tego twórcy. Widać tu wirtuozeryjną kompozycję, perfekcję w wykończeniu detali i uchwyceniu ciała w ruchu. Wreszcie mistrzowską grę światła i cienia. Wystarczy przeczytać pierwszą lepszą wzmiankę, by dowiedzieć się, że Bramante pobierał nauki u samego Piero Della Francesca w Urbino. Zaś w Mediolanie współpracował z Leonardem da Vinci. Fascynowała go też twórczość innych mistrzów: Andrea Montegni oraz Filippo Brunelleschi, który zasłynął z projektu niezwykłej urody katedry florenckiej.

Odstoniony przez toruńskich konserwatorów w nawie północnej kościoła, „brodnicki” św. Krzysztof namalowany został w chwili wyjścia z wody. Dopiero po wnikliwej obserwacji widać, że górna część dzieła z głową włącznie, ukazana jest płasko, a reszta ciała znajduje się w ruchu i została uchwyciona bokiem. Nie rażą słabości obrazu, kiedy wiadomo, że to jedyny tak duży i dobrze zachowany fresk w mieście, datowany na początek XVI wieku. Stanowi on niezwykły pomost z bajecznie pięknym światłem naściennych malowideł miast dalekiego południa.

Św. Krzysztof Bramante'go

Fresk z brodnickiej fary

Co jednak łączy oba obrazy? Pewnie tylko monumentalizm św. Krzysztofa. Potężna, męska postać stanowi kontrast do drobnej figurki małego Jezusa znajdującej się na ramieniu świętego. W jednym i drugim przedstawieniu, dzieciętko trzyma się głowy wyciągniętej św. Krzysztofa. Rysunek Bramante'go jest pokryty siecią kratek, co może wskazywać, że powstał on z myślą o przeniesieniu na ścianę lub inne podłoże.

Niewykluczone, że to szkic do fresku, który zrealizowano w jednym z kościołów miast Italii, a może Niderlandów.

Czy malarz obrazu z brodnickiej fary go widział? Zapewne nie, ale mógł słyszeć o Bramante'ju jako jednym z największych przedstawicieli renesansu (żył w latach 1444 - 1514). Twórca obrazu brodnickiego kojarzony jest z warsztatem toruńskim. Jego imienia nigdy nie znamy. Dawni mistrzowie - jak pisał w swym wierszu Zbigniew Herbert - obywali się bez imion. Ich sygnaturą były białe palce Madonny albo róże wieże di citta sul mare a także sceny z życia Della Beata Umilta rozpięte w sogno mira colo crocifissione znajdowali schronienie pod powieką aniołów za pagórkami obtoków w gęstej trawie rajy tonęli bez reszty w złotych nieboskłonach bez krzyku przerażenia bez wołania o pamięć powierzchnie ich obrazów są gładkie jak lustro nie są to lustra dla nas są to lustra dla wybranych...

Tekst i fot. Paweł Stanny

Piłka nożna. Tytuł dla gospodarzy

Zwycięska drużyna turnieju

Gimnazjum nr 1 w Brodnicy gościło 8 i 9 października uczestników Otwartych Mistrzostw Gimnazjów Brodnicy i Powiatu w Piłkę Nożną rocznika 1998/2000. Turniej wygrali uczniowie z gimnazjum nr 1 w Brodnicy oraz uczeni gimnazjum z Gołkowa. Zwycięskie zespoły awansowały do ćwierćfinału wojewódzkiego.

Wyniki:

Najlepszy zespół chłopców: Gim. nr 1 Brodnica: Łukasz Wieczyński, Kamil Malinowski, Daniel Robakowski, Sebastian Krajnik, Tomasz Kaźmierczyk, Karol Pachura, Miłosz Pesta (kpt), Sebastian Pokojski, Pa-

tryk Czubak, Marcin Nowotczyński, Szymon Owczarek. Trener: Mariusz Zabłocki. Najlepszy zawodnik: Miłosz Pesta - Gim. nr 1 Brodnica, najlepsza zawodniczka: Weronika Hossa - Gim. Gołkowo, najlepszy bramkarz: Łukasz Wieczyński - Gim. nr 1 Brodnica, najlepsza bramkarka: Monika Witkowska - Gim. Jastrzębie, najlepszy zespół dziewcząt, Gim. Gołkowo: Paulina Florkiewicz, Sandra Florkiewicz, Dominika Kopyńska, Weronika Hossa, Agnieszka Rose, Agata Bała, Julia Brzozowska, Daria Deruś, Aleksandra Dziamska, Marta Ossowska (kpt), Monika Ryńska Agata Bagińska. Trener: Dawid Gmiński.

Urodzony dla sportu

Wiktor Wilkanowski z Cichego został wicemistrzem świata w walkach w koreańskim stylu Tang Soo Doo. Zdobył także brązowy medal w formach.

Wiktor z medalami z Mistrzostw Tang Soo Doo

Wiktor Wilkanowski jest członkiem brodnickiego klubu Tang Soo Doo prowadzonego przez mistrza tego stylu walki - Józefa Drozdowskiego. Chłopiec należy także do Brodnickiego Klubu Żeglarskiego „Pojezierze”. Odnosi również sukcesy w innych dyscyplinach sportowych. W gimnazjum w Zbiczynie, pod okiem trener Katarzyny Wołoskiej, trenuje z powodzeniem dyscyplinę lekkoatletyczną m.in. czwórbój lekkoatletyczny. W okresie uczęszczania do szkoły podstawowej, przez trzy lata uznawany był sportowcem szkoły.

Wędkarstwo. Wędki zamiast gwizdków

Na Jeziorze Popek odbyły się zawody wędkarskie o Puchar Komendanta Powiatowego Policji w Brodnicy. W szranki stanęło 12 policjantów. Nagrodę główną zdobył aspirant Marian Auguściński.

Brodnicy funkcjonariusze, spotkali się w minioną niedzielę, nad Jeziorem Popek, aby wziąć udział w rywalizacji o puchar swojego szefa w wędkarskich zawodach spinningowych. Zawody rozpoczęły się o świcie i trwały przez 5 godzin. W samo południe sędzia Marek Rytka, zakończył bój policjantów o największą rybę. Podczas zawodów obowią-

zywały reguły amatorskiego sportu wędkarskiego. Największą liczbę punktów zdobył asp. Marian Auguściński. Ten sam policjant złowił największego szczupaka i największego okieja. Za nim na podium znalazł się st. asp. Tomasz Wasielewski, który otrzymał nieco mniej punktów. Trzecie zaś miejsce zajął sierż. sztab. Paweł Chachulski. Nagrody zwycięzcom zawodów wręczył komendant powiatowej policji w Brodnicy mł. insp. Mariusz Lewandowski. Wszyscy uczestnicy otrzymali upominki w postaci sprzętu wędkarskiego.

Coraz większym powodzeniem cieszą się w Brodnicy gra w kregle. Siegają po nie chętnie także niewidomi i niedowidzący. Jest to możliwe dzięki fachowej pracy szkoleniowej.

Na rozegranych w dniach 10-12 października. Mistrzostwach Polski Par i Mikstów w Kreglach Klasycznych, które odbyły się w Tarnowie Podgórnym koło Poznania, zawodnicy Włocławskiego Klubu Sportowego „Pionek” zdobyli trzy medale, w tym dwa złote i jeden srebrny. Mistrzostwa organizowane były przez Polski Związek Kreglarski dla osób niewidomych i słabowidzących. Jadwiga Szuszkiewicz, wraz ze swoją klubową partnerką, Jolaną Lewandowską w kat. B2 zajęły drugie miejsce z wynikiem 1349p. Piotr Dudek i Grzegorz Lisiński zaś miejsce pierwsze i złoty medal w kat. B1 (całkowicie niewidomi) z wynikiem 1289p.

Drugi medal złoty zdobyła Jadwiga Szuszkiewicz w mikście z Władysławem Wakulińskim - zawodnikiem klubu „Łuczniczka” Bydgoszcz. Jolanta Lewandowska i Grzegorz Lisiński to nowo wyszkoleni zawodnicy, trenujący na kregli w Brodnicy, którą udostępnił nieodpłatnie dla grupy niewidomych i niedowidzących sportowców burmistrz Brodnicy. Grzegorz Lisiński jest mieszkańcem Brodnicy,

Kregle. Mistrzowie szkolą brodniczian

Trenerzy i zawodnicy podczas zajęć w kregli

natomiast pani Jola dojeżdża do kregli z niedalekiej Bartniczki. Bez wątpienia, osiągnięty tak wielki sukces przyciągnął się do dalszej aktywizacji środowiska inwalidów wzroku z Brodnicy i jej okolic.

Sport to jedna z najlepszych form rehabilitacji i zachęcania do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Ponadto, osiągnięty sukces jest przykładem, jak doświadczenie i wiedza

jednych może wspierać i zarażać entuzjazmem innych. Jadwiga Szuszkiewicz to srebrna medalistka w kreglach klasycznych z Mistrzostw Europy w Stowonii. Razem z Piotrem Dudkiem byli wielokrotnymi Mistrzami Polski. Oboje, będąc instruktorami sportu, przyjeżdżają z Włocławka, aby prowadzić szkolenia i treningi tzw. grupy brodnickiej.

Brodnicy tenisiści

Tenis stołowy Tenisiści marzą o awansie

Trwają rozgrywki IV ligi tenisa stołowego. Po pięciu meczach UKS OSIR Brodnica zajmuje II miejsce w tabeli.

Nasz zespół liczy szesnastu zawodników: Michał Gutkowski, Marcin Śliwiński, Paweł Kostański, Andrzej Ciemiecki, Mirosław Zabłocki, Stanisław Wiśniewski, Jacek Jesionowski, Adrian Watkowski, Andrzej Grażawski, Joanna Kostańska, Patryk Zabłocki, Kamil Karczewski, Oskar Sękowski, Bartek Malinowski i Andrzej Kowalik.

Grający prezes klubu, Robert Schuetz ma nadzieję, że drużyna pokusi się o awans do III ligi i zaprasza na mecz z Plemiętami i z przepadzie się 26 października w Brodnicy.

Stronę sportową opracowali:
Paweł Stanny, Maciej Rzeźniak

Żeglarstwo. Regaty i prace bosmańskie

Minął sezon dla żeglarzy z Brodnickiego Towarzystwa Żeglarskiego. Jak co roku pozostało po nim wiele wspomnień i trofeów zdobytych podczas regat.

Na brodnickiej przystani nad Niskim Brodnem trwało pięciomiesięczne szkolenie w zakresie żeglarstwa regatowego. Odbywały się treningi, wyjazdy na regaty i szkolenie teoretyczne. Każdy, kto rozpoczął przygodę z żaglami, zdał sobie sprawę ze złożoności tej dyscypliny sportu.

Pierwsze kroki wiązały się z poznanie sprzętu, przećwiczeniem na wodzie podstawowych manewrów pozwalających na samodzielne wypłynięcie i powrót w to samo miejsce. Następny krok to poznawanie podstaw techniki żeglowania, meteorologii, strategii i

taktyki regatowej ze stałym podnoszeniem sprawności fizycznej. Udziały w regatach były już nawiązaniem bezpośredniej rywalizacji z innymi zawodnikami, dlatego niezbędna była znajomość podstawowych przepisów regatowych żeglarstwa, które wskazywały na prawa i obowiązki zawodników w określonych sytuacjach wyścigu. Były też prace bosmańskie: mycie łódek, zwijanie i stawianie żagli, pakowanie sprzętu i łodzi do transportu.

Wszystkie te umiejętności przydały się, bowiem młodzi brodniczanie wielokrotnie wyjeżdżali na regaty do Torunia, Sępólna Krajeńskiego, Żnina, Chełmży, Pucka i Grudziądza. Byli również gospodarzami XVIII Regat o Puchar Burmistrza Brodnicy.

Żeglarze z brodnickiego towarzystwa

Ziemia Michałowska
Miejski Miesięcznik Społeczno-Kulturalny
Wydawca: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy
Red. naczelny:
Paweł Stanny
Współpracują: Jerzy Wultrański, Marian Bizan, Mirosław R. Kaniecki, Piotr Grażawski
Adres redakcji:
ul. Zamkowa 1,
87-300 Brodnica
tel. 56 49-822-47
Adres internetowy: ziemiamichalowska@wp.pl
Skład: Wydawnictwo Kujawy
- www.kujawy.media.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadsyłanych materiałów

NIEMIECKI ATAK
NA POLSKIE POZYCJE
GRANICZNE BRONIONE
M.IN PRZEZ BRODNICZAN
Z 67 PUŁKU PIECHOTY
ZACZAŁ SIĘ
TUŻ PRZED
GODZ. 5.

BRODNICA I WRZEŚNIA 1939

ODCINEK 2

NO, TERAZ
JEST JUŻ
WSZYSTKO
JASNE...

GENERAL MIKOŁAJ
BORTUC - DOWÓDCA
SGO "WSCHÓD".

W PRAWDZIE NIEMCY Z 21 DYWIZJI
PIECHOTY W NATARCJU NA STANOWISKA
ŻOŁNIERZY MAJORA DOBRZAŃSKIEGO
ZMIETLI Z PRZEDPOLA POLSKIE
PATROLE I DOTARLI DO LINII RZĘKI OSY,
LECZ TU NADZIAŁI SIĘ NA OGIEŃ CKM
ORAZ CELNY OSTRZAŁ ARMAT...

MEIN GOTT! **RATATATA**

SPOKOJNIE,
JEDEN POCISK
JEDEN NIEMIEC.

HANS! CHOLERA!
TRZEBA ZARAZ
ZMIENIĆ CELOWNIK,
BO NASZ OGIEŃ
JEST KOMPLETNIE
NIECELNY!

TAKŻE ŻOŁNIERZE
Z 228 NIEMIECKIEJ
DYWIZJI PO POCZĄTKOWYM
SUKCESIE ZAŁĘGLI W CELNYM
OGNIU BRODNICZAN Z 67 PP.

MEIN GOTT!
MIAŁO BYĆ TROCHĘ
TRUDNIEJ NIŻ NA
ĆWICZENIACH...
A TU PIEKŁO...

DOPIERO ATAK KILKU KOLUMN PANCERNYCH
I SILNY NALOT SPOWODOWAŁ ŻE GEN. BORTUC
ROZKAZAŁ WYCOFAĆ SIĘ NA WZDROŻYJ PRZYGOTOWANA
LINIĘ OBRONY JABŁONOWO - BURSZTYNOWO - BOGUSZEWÓ
TU FRONT NA JAKIE CZAS ZASTYGL.

MORDERCZY OGIEŃ
POLSKIEJ ARTYLERII
KTÓRY W KILKA MINUT
KILKUDZIESIĘCIU NIEM-
CÓW DOSŁOWNIE
ROZERWAŁ NA
KRWAWY STRZĘPY
ZATRZYMAŁ ATAK.

TYMCZASEM MIESZKANCY PRZEDMIEŚC
BRODNICY STALI SIĘ ŚWIADKAMI
OSTATNIEJ WALKI POR WIECZORKA
I KPR. JASIŃSKIEGO Z
CAKĄ GRUPĄ NIEMIECKICH
SAMOLOTÓW WRACAJĄ-
CYCH Z BOMBARDOWANIA
WĘZŁÓW KOLEJOWYCH.
DZIELNY KAPRAŁ PRÓBOWAŁ JESZCZE "POSADZIĆ" CIĘŻKO
USZKODZONĄ MASZYNĘ (R XIII) PRZY LESIE TIVOLI, JEDNAK
NIE UDAŁO SIĘ. OBAJ PIŁOCI ZGINĘLI.

GENERAL
MIKOŁAJ BORTUC
Z KARABINEM TYPU
MAUSER

TEKST I RYSUNKI - PIOTR GRAŻAWSKI